

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 10
від 27 квітня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 117/4 від 29 квітня 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ
У СХІДНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Редакція 2020-03

м. Северодонецьк

АВТОР:

Перший проректор СНУ ім. В. Даля

Д.М. Марченко

1 МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Положення про порядок формування навчальних планів у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») з метою формалізації та уніфікації навчальних планів у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля).

1.2 Положення є обов'язковим для ознайомлення та виконання керівниками проектної групи (гарантів освітньої програми) та завідувачам відповідних кафедр університету.

1.3 Для інших працівників СНУ ім. В. Даля Положення носить інформаційний характер.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Положення про організацію освітнього процесу СНУ ім. В. Даля;
- Стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги»);
- рішення НАЗЯВО від 27.11.2019 «З приводу гуманітарної складової освітнього процесу, дотримання мовного законодавства та інших законів України».

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТІ СКОРОЧЕННЯ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Академічна мобільність -	можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.
Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) -	система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти -	особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.
Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС) -	одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС.
Навчальний план -	документ встановленої форми, розроблений на підставі відповідної освітньої програми і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.
Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма -	система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності (спеціалізації), що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.
Стандарт вищої освіти -	сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

У даному Положенні застосовано наступні скорочення:

ННІ -	навчально-науковий інститут.
ОП -	освітня, освітньо-професійна чи освітньо-наукова програма.
ОС -	освітній ступінь.
Положення -	Положення про порядок формування навчальних планів у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.
СНУ ім. В. Даля -	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

4 ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- 4.1 Загальну відповідальність за здійснення контролю щодо дотримання даного Положення покладено на першого проректора СНУ ім. В. Даля.
- 4.2 Загальну відповідальність щодо відповідності навчального плану вимогам, що висуваються до структури та правил розробки навчального плану, покладено на директора центру організаційно-методичного забезпечення освітньої діяльності.
- 4.3 Локальну відповідальність щодо забезпечення відповідності навчального плану освітній, освітньо-професійній або освітньо-науковій програмі підготовки здобувачів вищої освіти покладено на керівників проектної групи (гарантів освітньої програми) та завідувачів відповідних кафедр.

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 5.1 Навчальні плани запроваджуються проектною групою, переробляються гарантом освітньої програми за участю групи забезпечення, для кожної освітньої, освітньо-професійної чи освітньо-наукової програми для кожного рівня та форми здобуття вищої освіти на весь термін навчання, підписується керівником проектної групи (гарантом ОП), завідувачем випускової кафедри і деканом факультету (директором ННІ) та подається до центру організаційно-методичного забезпечення освітньої діяльності.
- 5.2 Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти у стандартах вищої освіти формулюється у термінах результатів навчання, тому дисципліни, включені до навчальних планів, мають складати логічну взаємопов'язану систему та забезпечувати досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених у відповідному стандарті.
- 5.3 Навчальний план проходить експертизу в центрі організаційно-методичного забезпечення освітньої діяльності, схвалюється Вченою радою університету та затверджується ректором.
- 5.4 Навчальний план для заочної форми навчання є адаптованою до меншої тривалості аудиторних занять версією навчального плану за денною формою навчання та складається на основі затвердженого навчального плану денної форми навчання. Перелік усіх навчальних дисциплін і послідовність їх вивчення, загальний обсяг годин, види контролю мають відповідати денній формі навчання.
- 5.5 Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

6 ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

6.1 Форма титульної сторінки навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня містить наступну інформацію (додаток 1):

- підпис ректора та печатку затвердження навчального плану
- освітній ступінь;
- назва закладу вищої освіти;
- шифр та назва галузі знань;
- шифр та назва спеціальності;
- назва спеціалізації (за наявності);
- назва освітньої програми підготовки;
- форма навчання;
- рік прийому;
- графік навчального процесу;
- зведені дані по використанню часу (тижнів);
- описання позначок в графіку навчального процесу.

6.2 Форма титульної сторінки плану підготовки здобувачів вищої освіти третього (доктора філософії) рівня додатково містить інформацію про обсяг освітньої складової, котрий може становити від 30 до 60 кредитів ЄКТС (додаток 2).

7 ПОБУДОВА ГРАФІКУ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

7.1 Обсяг ОП підготовки за відповідним освітнім рівнем в кредитах ЄКТС становить:

- бакалавра – 240;
- магістра – 90;
- доктора філософії – від 30 до 60 (при нормативному строку підготовки чотири роки).

7.2 Графік навчального процесу за денною формою для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня укладається, виходячи з наступних позицій:

- навчальний рік в університеті розпочинається 1 вересня і включає 2 семестри (осінній та весняний). Освітній процес здійснюється за такими формами: теоретичне навчання (навчальні заняття; самостійна робота); практична підготовка; контрольні заходи;
- тривалість теоретичного навчання, як правило, складає: 17 тижнів в осінньому семестрі (крім випускного семестру магістрів) та 17 у весняному семестрі (крім випускного семестру бакалаврів). Тривалість семестрів і дата початку теоретичних (аудиторних) занять можуть бути змінені у випадку проведення;
- тривалість екзаменаційної сесії (денна форма навчання), як правило, складає 2 тижні,

винятками можуть бути випускові семестри;

- канікули поділяють на зимові та літні, тривалість зимових канікул – 5(2+3) тижнів, тривалість літніх канікул визначається за залишковим принципом;
- у випадку, якщо навчальним планом передбачений захист випускної кваліфікаційної роботи бакалавра/магістра, в графіку навчального процесу має бути виділено не менше 4 тижнів час її написання.

7.3 У 3-му семестрі ОС «магістр» слід планувати одним з наступних варіантів розподілу між видами освітнього процесу (виключення становить спеціальність 081 «Право», для якої передбачається інший розподіл між видами освітнього процесу):

- теоретичне навчання 1-5 тижні (9 кредитів ЄКТС); 6-й тиждень – сесія; 7-10 тижні: практика (7,2 кредити ЄКТС); 11-18 тижні: виконання випускної кваліфікаційної роботи магістра (13,8 кредити ЄКТС);
- теоретичне навчання 1-6 тижні (10,8 кредитів ЄКТС); 7-й тиждень – сесія; 8-11 тижні: практика (7,2 кредити ЄКТС); 12-18 тижні: виконання випускної кваліфікаційної роботи магістра (12 кредитів ЄКТС).

7.4 Графік навчального процесу для третього (доктора філософії) рівня укладається, виходячи, що навчальний рік розпочинається з 1 жовтня.

8 ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

8.1 Основою для розроблення навчальних планів випускними кафедрами є:

- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

Не допускається планування дисциплін, за якими не визначені результати навчання; обсяги навчальних дисциплін мають бути пропорційними їх участі у забезпеченні досягнення заявлених результатів.

8.2 Шаблони для підготовки навчальних планів у форматі електронної таблиці надсилаються на кафедри окремо.

8.3 Навчальний план складається з двох розділів:

- обов'язкові освітні компоненти;
- вибіркові освітні компоненти.

8.4 Розділ «Обов'язкові освітні компоненти» складається з підрозділів:

- навчальні дисципліни;

- курсові проекти (роботи);
- практика;
- кваліфікаційна робота;
- атестація.

8.5 В навчальних планах ОС «доктор філософії» обов'язкові освітні компоненти поділяють на:

- освітні компоненти для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (4-6 кредитів ЄКТС);
- освітні компоненти для здобуття мовних компетентностей (6-8 кредитів ЄКТС);
- освітні компоненти для здобуття універсальних компетентностей дослідника (не менше 6 кредитів ЄКТС);
- освітні компоненти для здобуття глибинних знань зі спеціальності (не менше 12 кредитів ЄКТС).

8.6 Незалежно від спеціальності, до обов'язкових освітніх компонентів навчального плану повинні входити навчальні дисципліни, які передбачають набуття певних результатів навчання, які Національна рамка кваліфікацій, затверджена Постановою кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 (в редакції постанови КМУ від 25.06.2020 №519), визначає як «знання, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, що набуваються у процесі навчання, виховання та розвитку» (перелік рекомендованих обов'язкових освітніх компонентів наведено нижче у таблиці).

Таблиця – Перелік та параметри дисциплін, що мають входити до обов'язкових освітніх компонентів навчального плану

Назва дисципліни	Кредитів ЄКТС	Семестр	Вид контролю	Форма навчання	Кількість аудиторних годин на семестр		
					Л	ЛБ	ПР
ОС «бакалавр»							
Історія України і української культури	2	1	екзамен	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
	2	2	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Інформаційні технології	3	1	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Філософія ¹	3	2	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Українська мова (за професійним спрямуванням)	2	3	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
	1	4	залік	денна	–	–	14
				заочна	–	–	2
1	5	екзамен	денна	–	–	14	
			заочна	–	–	2	
Іноземна мова ¹	2 ¹	з 1 по 7(8 ²)	залік ³	денна	–	–	28 ³
				заочна	–	–	4 ²
Психологія ділового спілкування ¹	3	5(1,3)	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2

Назва дисципліни	Кредитів ЄКТС	Семестр	Вид контролю	Форма навчання	Кількість аудиторних годин на семестр		
					Л	ЛБ	ПР
Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист	1,5	1	залік	денна	14	–	8
				заочна	4	–	2
Управління проектами ⁴	3	4(6)	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Правознавство ⁴	3	4(6)	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Господарське право (спеціальності 051, 071, 072, 073, 075, 076, 241, 242, 292)	3	1	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Фізичне виховання	позакредитна	1,3,5	–	денна ³	–	–	28 ³
		2,4,6	залік ³		–	–	28 ³
Вища математика (спеціальності 131, 133, 141, 161, 182, 184)	7	1	екзамен	денна	52	–	52
				заочна	6	–	6
	4,5	2	екзамен	денна	34	–	34
				заочна	4	–	4
4,5	3	екзамен	денна	34	–	34	
			заочна	4	–	4	
Вища математика (спеціальності 101, 121, 122, 123, 126, 151, 153, 171, 172)	5	1	екзамен	денна	50	–	50
				заочна	4	–	4
	5	2	екзамен	денна	50	–	50
				заочна	4	–	4
Вища математика (спеціальності 192, 273, 274, 275.02, 275.03)	5	1	екзамен	денна	50	–	50
				заочна	4	–	4
	5	2	екзамен	денна	50	–	50
				заочна	4	–	4
Вища математика для економістів (спеціальності 051, 071, 072, 073, 075, 076, 241, 242, 292)	5	1	екзамен	денна	50	–	50
				заочна	4	–	4
Фізика (спеціальності 101, 121, 122, 123, 126, 131, 133, 141, 151, 153, 161, 171, 172, 182, 184, 192, 273, 274)	5	1	екзамен	денна	34	16	16
				заочна	4	4	4
	5	2	екзамен	денна	34	16	16
				заочна	4	4	4
Фізика (спеціальності 275.02, 275.03)	5	1	екзамен	денна	34	16	16
				заочна	4	4	4
Хімія (спеціальності 131, 133, 141, 161, 182, 184)	5	1	екзамен	денна	34	16	16
				заочна	4	4	4
Хімія (спеціальності 101, 151, 153, 171, 172, 192, 273, 274)	5	1	екзамен (залік)	денна	28	14	14
				заочна	4	2	2
ОС «магістр»							
Методологія та організація наукових досліджень	3	1	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Основи педагогіки вищої школи ³	3	2	залік	денна	14	–	14
				заочна	2	–	2
Іноземна мова ¹	1,5	1	залік	денна	–	–	14
				заочна	–	–	4
	1,5	2	залік	денна	–	–	14
				заочна	–	–	4
ОС «Доктор філософії»							
Філософія науки та професійна етика	3	1	екзамен	денна	22	–	22
				заочна			

Назва дисципліни	Кредитів ЄКТС	Семестр	Вид контролю	Форма навчання	Кількість аудиторних годин на семестр		
					Л	ЛБ	ПР
Іноземна мова наукового спілкування	3	1	екзамен	денна	–	–	44
				заочна			
Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності ¹	3	1	залік	денна	22	–	22
	3	2	залік	заочна			
Інтелектуальна власність та комерціалізація наукових розробок				3	2	екзамен	денна
	заочна						
Іноземне академічне письмо	3	2	екзамен	денна	–	–	44
				заочна			
Навички викладання у вищій школі	3	3	екзамен	денна	22	–	22
				заочна			
Педагогічна практика	2	4	дифзалік	денна	–	–	–
				заочна			

1 – виключення становить спеціальність 081 «Право»;

2 – якщо передбачено теоретичне навчання у 8-му семестрі;

3 – дані наведені за семестр;

4 – якщо передбачено освітньою програмою.

8.7 При формуванні аудиторного навантаження в семестрах кількість аудиторних годин для кожного виду занять вказувати за семестр, використовуючи лише парні години.

8.8 Вивчення всіх навчальних дисциплін завершується заліком або іспитом. Рекомендована сумарна кількість іспитів і заліків (разом з курсовими проектами/роботами та практиками) за семестр не більше 9. Рекомендована кількість іспитів в одному семестрі – від трьох до п'яти.

8.9 Курсові проекти і роботи повинні відображатись у розділі «Курсові проекти (роботи)» навчального плану. Вказувати наявність курсового проекту або роботи в складі навчальної дисципліни не допускається. Кількість кредитів ЄКТС для виконання курсового проекту – 1,5 кредиту, курсової роботи – 1 кредит.

8.10 Рекомендується протягом семестру планувати не більше однієї курсової проекти (роботи). Виконання курсових проектів (робіт) студентами-першокурсниками, як правило, не планується.

8.11 При плануванні практичної підготовки слід керуватися відповідними стандартами вищої освіти, а також доцільно враховувати рекомендації Європейського простору вищої освіти, згідно з якими обсяг кредитів, виділених на виробничу практику (практику на посаді) та кваліфікаційну роботу, має складати не менш як 10% від загальної кількості кредитів, передбачених стандартом вищої освіти на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за даною спеціальністю.

8.12 Проходження практики (практичної підготовки) відображається відповідно до кількості кредитів, із розрахунку 1 тиждень = 1,5 кредити ЄКТС (1,8 кредити ЄКТС – для ОС «магістр» у 3-му семестрі).

8.13 В підрозділ кваліфікаційна робота заповнюється лише в тому разі, якщо вона передбачена освітньою програмою та вказуються її назва і обсяг кредитів передбачених на її виконання.

8.14 Форма атестації здобувачів вищої освіти визначається відповідним стандартом вищої освіти. За поданням гаранта освітньої програми, може бути введено додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти (якщо таке право передбачено відповідним стандартом вищої освіти).

8.15 Атестація є встановленням відповідності результатів навчання (наукової роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої (наукової) програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного екзамену (п. 1, стаття 6 Закону України «Про вищу освіту») і не призводить до набуття результатів навчання, тому кредити ЄКТС на неї не виділяються.

8.16 Обов'язковим є використання одної форми атестації, яка зазначена у відповідному стандарті вищої освіти (за наявності).

8.17 Загальний обсяг вибіркових дисциплін повинен складати не менше як 25% обсягу кредитів ЄКТС дисциплін навчального плану. Обсяг однієї вибіркової навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС (виключення становить одна дисципліна 3 кредити ЄКТС у 3 семестрі ОС «магістр»), форма атестації – залік.

8.18 Обсяг вибіркової складової навчального плану підготовки повинен складати для ОС:

- «бакалавр» – 60 кредитів ЄКТС;
- «магістр» – 23 кредити ЄКТС;
- «доктор філософії» – не менше 10 кредитів ЄКТС при обсягу освітньої складової до 40 кредитів ЄКТС та не менше 15, якщо обсяг освітньої складової більше за 40 кредитів ЄКТС.

8.19 Вибіркові освітні компоненти навчального плану відображаються у навчальному плані окремо у вигляді загальних даних щодо обсягів вибіркових дисциплін.

8.20 Вибіркові освітні компоненти навчального плану для ОС «бакалавр» плануються за наступним принципом – «Вибіркова дисципліна 1»,... «Вибіркова дисципліна 12» (планується у 3-8 семестрах, усі дисципліни по 5 кредитів, по 2 дисципліни в семестрі, крім 7-го семестру, де можливо зазначити 4 дисципліни, якщо у 8-му семестрі не планується вибіркового компонентів).

8.21 Вибіркові освітні компоненти навчального плану для ОС «магістр» плануються за наступним принципом – «Вибіркова дисципліна 1»,... «Вибіркова дисципліна 5», котрі можуть бути скомпоновані в наступних варіантах:

- у 1,2 семестрах – по 2 дисципліни по 5 кредитів, у 3 семестрі – одна дисципліна 3 кредити;
- у 2 семестрі – 3 дисципліни по 5 кредитів, у 3 семестрі – одна дисципліна 5 і одна 3 кредити.

8.22 Вибіркові освітні компоненти навчального плану для ОС «доктор філософії» плануються з урахуванням вимог п. 8.18. Рекомендовані семестри з 2 по 4.

8.23 За обов'язковими і вибірковими навчальними дисциплінами, що викладаються здобувачам вищої освіти заочної форми навчання, ОС «бакалавр» і «магістр» кількість контактних годин повинна складати не більше 20% від кількості контактних годин, відведених для вивчення цих дисциплін здобувачами вищої освіти денної форми навчання.

8.24 Загальна кількість аудиторних годин за семестр для заочної форми навчання має становити не більше 48 годин.

8.25 Слід враховувати, що на одну вибірккову дисципліну для заочної форми навчання кількість аудиторних годин за семестр має становити не більше 6 годин.

